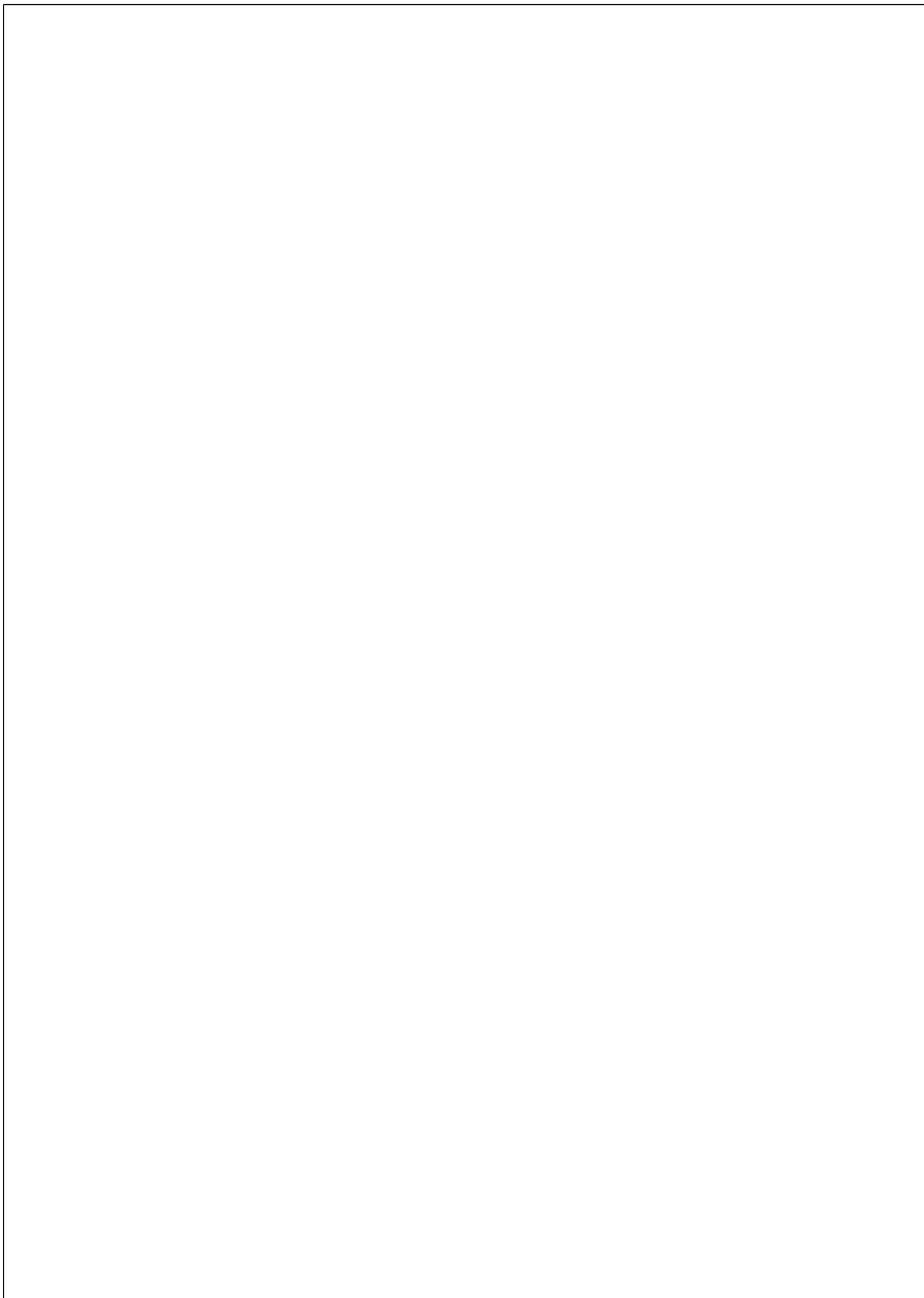

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/248979,Uroczystosc-oznaczenia-grobu-Walerii-Nabzyk-znakie-m-pamieci-Tobie-Polsko-Prudni.html>
16.10.2026, 03:31

Uroczystość oznaczenia grobu Walerii Nabzdyk znakiem pamięci „Tobie Polsko” – Prudnik, 21 października 2026

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach oraz Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Opolu zapraszają na uroczystość oznaczenia grobu Walerii Nabzdyk znakiem pamięci „Tobie Polsko”. Wydarzenie odbędzie się 21 października o godz. 11.00 na cmentarzu komunalnym w Prudniku przy ul. Kościuszki (sektor 2 a, rząd 1, nr 26).

21.10.2026

[Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa Powstania Śląskie](#)

Waleria Nabzdyk (z domu Augustyn) urodziła się 26 września 1901 roku w Grabinie w powiecie prudnickim jako córka Józefa i Karoliny z domu Łukaszek. Po ukończeniu szkoły powszechnej w rodzinnej miejscowości kształciła się w Prywatnym Seminarium Nauczycielek Przedszkola we Wrocławiu, które ukończyła z wynikiem pomyślnym 1 października 1919 roku. W okresie przygotowań do plebiscytu na Górnym Śląsku, od 1 kwietnia 1920 roku do 21 kwietnia 1921 roku, uczęszczała na kurs seminaryjny dla nauczycielek w Bytomiu zorganizowany przez Polski Komisarjat Plebiscytowy, w którym pracowała bezpłatnie w sekcji kartoteki.

Po wybuchu trzeciego powstania śląskiego, w maju 1921 roku, wstąpiła w szeregi sanitariuszek Czerwonego Krzyża w podgrupie „Bogdan”. Niosła pomoc medyczną na linii bojowej m.in. w Leśnicy, Raszowej, Żyrowie oraz Zabrze. Po zakończeniu walk podjęła pracę pedagogiczną – od 1 marca 1922 roku uczyła języka polskiego w szkole powszechnej w Chwałowicach w powiecie rybnickim, a następnie w Wielkich Hajdukach. Z pracy zawodowej w szkolnictwie ustąpiła w lipcu 1926 roku w związku z zamążpójściem za Stanisława Nabzdyka. W okresie międzywojennym pozostała aktywna społecznie, działając w Towarzystwie Polek, organizacji Rodzina Rezerwistów w Bielszowicach oraz w Związku Polaków w Niemczech.

Podczas okupacji niemieckiej zaprezentowała bezkompromisową postawę patriotyczną, stanowczo odmawiając podpisania Volkslisty. Po aresztowaniu męża i uwięzieniu go w niemieckim obozie koncentracyjnym w Dachau została wraz z dziećmi wyrzucona z mieszkania w Bielszowicach. Mimo trudnych warunków życiowych i konieczności samotnego utrzymania rodziny brała udział w ruchu oporu oraz podtrzymywała na duchu ludność polską na Opolszczyźnie.

Po wojnie powróciła w rodzinne strony i zamieszkała w Prudniku przy ul. Dąbrowskiego. Aktywnie włączyła się w odbudowę życia społeczno-oświatowego, prowadząc kursy repolonizacyjne oraz współorganizując Związek Weteranów Powstań Śląskich. Przez kolejne dekady była jedną z czołowych działaczek kombatanckich w regionie, pełniąc m.in. funkcję przewodniczącej Komisji Historycznej przy Oddziale ZBoWiD w Prudniku oraz działając w Towarzystwie Miłośników Ziemi Prudnickiej. Angażowała się w pracę wychowawczo-patriotyczną z młodzieżą szkolną i organizowała lokalną Izbę Pamięci Narodowej. Za swoje zasługi niepodległościowe oraz pracę społeczną otrzymała liczne odznaczenia państwowe, w tym Śląski Krzyż Powstańczy, Krzyż Kawalerski oraz Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, a także Medal Zwycięstwa i Wolności.

Uroczystość oznaczenia grobu Walerii Nabzyk znakiem pamięci „Tobie Polsko” - Prudnik, 21 października 2026

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Katowice

Kielce

Powstania śląskie

Uroczystości